

แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ Guidelines for Promoting the Operation of Learning Centers for Children in Uttaradit Hospital

พรรัชชล ภัทรกุลพงษ์¹, สุนทร ทองคำพงษ์²

^{1,2}วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น, ตาก, ประเทศไทย

Phatsachon Phattarakunpong¹, Sunet Thongkhamphong²

^{1,2}Northern College, Tak, Thailand

✉: phatsachon.p@gmail.com

(Corresponding Email)

Received: 18 June 2025; Revised: 30 June 2025; Accepted: 03 July 2025

© The Author(s) 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ และเสนอแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารโรงพยาบาล ครูศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ครูศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ และครูโรงเรียน ทีมสหวิชาชีพโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ผู้ปกครองเด็กที่เข้ารับบริการ รวมทั้งสิ้น 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพของการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาของการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ ที่มีปัญหามากที่สุด คือ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และแผนการสอนเฉพาะบุคคลไม่สอดคล้องกัน รองลงมาคือเด็กที่เข้าเรียนในสถานศึกษาแล้วนั้น พบว่ามีระดับการเรียนรู้ไม่เทียบเท่ากับระดับการศึกษาที่มีอยู่ และผู้ปกครองไม่ประสงค์ให้จำหน่ายเด็กออกจากศูนย์การเรียนรู้ 3) แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ได้แก่ การพิจารณารับเด็กเข้าเรียน ควรมุ่งเน้นเด็กที่มีความจำเป็น พร้อมให้ครูได้รับการฝึกอบรมในการดูแลเด็กอย่างเหมาะสม การจำแนกกลุ่มเด็ก ควรใช้การประเมินความสามารถทางการศึกษาและข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อความแม่นยำ การจัดบริการทางการศึกษา ควรทำงานร่วมกับทีมแพทย์และใช้ฐานข้อมูลเพื่อออกแบบแผนการศึกษาที่เหมาะสม รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัว การจำหน่ายเด็กออกจากศูนย์การเรียนรู้ ควรให้ข้อมูลผู้ปกครอง สร้างความมั่นใจในกระบวนการ และติดตามพัฒนาการเด็กอย่าง

ต่อเนื่อง และการติดตามผล ควรมีการสื่อสารกับผู้ปกครอง จัดทำแผนการเรียนรู้ระยะยาว และใช้เทคโนโลยีในการติดตามผลเพื่อให้เด็กปรับตัวเข้าสู่ระบบการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: ศูนย์การเรียนรู้, เด็กในโรงพยาบาล, โรงพยาบาลอุตรดิตถ์

Abstract

This research aims to study the conditions and issues in operating the Learning Center for Children at Uttaradit Hospital, and propose guidelines to enhance its operation. The study involved 44 participants, including school administrators, hospital administrators, teachers from the hospital learning center, teachers from learning support centers, school teachers, multidisciplinary hospital teams, and parents of children receiving services. The research instruments included an assessment of the conditions and challenges in operating the hospital learning center and structured interviews. Data analysis was conducted using frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The findings revealed that: (1) the overall operation of the Learning Center for Children at Uttaradit Hospital was at a high level; (2) the most significant challenges were the misalignment between Individualized Education Plans (IEPs) and personalized lesson plans, followed by disparities in students' academic performance compared to their respective grade levels, and reluctance among parents to withdraw their children from the center; (3) guidelines for proposing the learning center's operations included prioritizing children with critical needs, training teachers to provide appropriate care, using educational assessments and parental input for accurate student classification, collaborating with medical teams and utilizing databases for tailored education plans, promoting family engagement, ensuring a well-structured transition for discharged students, and maintaining continuous communication and long-term learning plans to support students' integration into the formal education system effectively.

Keywords: Learning Center, Children at Hospital, Uttaradit Hospital

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดบุคคลดังกล่าวให้มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงและมาตรา 28 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 18 ยังกำหนดให้การจัดการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ,2542)

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 4 กล่าวว่า เด็กพิการ หมายความว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สมอ หรือจิตใจ ไม่ว่าความบกพร่องนั้นจะมีมาแต่กำเนิด หรือเกิดขึ้นภายหลัง พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา ๒๒ กล่าวว่า การปฏิบัติต่อเด็ก ไม่ว่ากรณีใด ไม่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม การกระทำใดไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก หรือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเด็กหรือไม่ให้พิจารณาตามแนวทางที่กำหนดในกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก ,2546)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาให้กับเด็กวัยเรียนทุกกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะเด็กพิการ และเด็กด้อยโอกาส จึงมอบหมายให้ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรดิตถ์ ร่วมมือกับโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาล โดยมีแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ ให้ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กบกพร่องทางสุขภาพได้รับการวางแผนจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับสถานะความเจ็บป่วย ระดับชั้นเรียน และสอดคล้องกับแผนการรักษาทางการแพทย์ (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรดิตถ์, 2567)

ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ ตั้งอยู่ที่ ตึก OPD ผู้ป่วยนอก กุมารเวชกรรม 3 โรงพยาบาลอุดรดิตถ์ เลขที่ 38 ถนนเจริญนาถินทร์ ตำบลท่าอิฐ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์ ไปรษณีย์ 53000 จัดการเรียนการสอนตามช่วงอายุสำหรับเด็กป่วยเรื้อรัง เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพซึ่งไม่สามารถไปโรงเรียนได้ตามปกติ บนตึกกุมารเวชกรรมรวมทั้งจัดกิจกรรมต่างๆ ตามการประเมินของแพทย์ที่หลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากคณะแพทย์และพยาบาล โรงพยาบาลอุดรดิตถ์ ในการออกแบบการจัดกิจกรรมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 (คู่มือศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2567 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรดิตถ์, 2567)

เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล หมายถึง เด็กเจ็บป่วยในวัยเรียนที่ต้องเข้ารับการรักษายู่ในโรงพยาบาลอย่างต่อเนื่องเวลานานหรือเป็นระยะๆ จากโรคเรื้อรัง ความเจ็บป่วยเรื้อรังภาวะผิดปกติเรื้อรัง และการเจ็บป่วยที่มีระยะเวลายาวนาน ทำให้ไม่สามารถเข้าเรียนในระบบปกติได้หรือเข้าเรียนได้แล้วแต่ไม่สามารถเรียนได้อย่างต่อเนื่อง ผลจากการที่เด็กมีภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังนอกจากเด็กจะได้รับผลกระทบทางด้านร่างกายที่ต้องได้รับความเจ็บปวดอันเนื่องมาจากภาวะของโรคหรือการบำบัดรักษา เช่น การให้สารน้ำทางกระแสโลหิต การผ่าตัด การใช้เคมีบำบัด ฯลฯ แล้วยังมีผลกระทบทางด้านจิตใจทำให้เกิดความอ่อนแอ หวาดกลัว ซึมเศร้า หดหู่ สับสนวุ่นวาย เบื่อหน่ายกับการรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นระยะเวลานาน เกิดความเครียดและความวิตกกังวลต่อสภาพความ

เจ็บป่วยของตนเอง มีความประสงค์จะกลับบ้าน ต้องการกลับไปเรียนหนังสือเนื่องจากกลัวเรียนไม่ทันเพื่อนกลัวว่า จะต้องเรียนซ้ำชั้นและหากทราบถึงความรุนแรงของโรคจะส่งผลให้เกิดความท้อแท้สิ้นหวังในการรักษาและหมดกำลังใจในที่สุด จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเหตุให้เด็กเหล่านี้ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน หรือเด็กบางคนไม่สามารถเข้าเรียนได้ สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กขาดโอกาสทางการศึกษาเด็กกลุ่มนี้จัดอยู่ในกลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพซึ่งเป็นความพิการประเภทหนึ่งใน 9 ประเภทความพิการของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา

ในแต่ละปีมีเด็กเจ็บป่วยที่ต้องพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลเป็นเวลานานจำนวนมาก ซึ่งเด็กเจ็บป่วยกลุ่มนี้เป็นกลุ่มความพิการประเภทหนึ่งใน 9 ประเภท คือเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพโดยเฉพาะผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็ง ทำให้ขาดโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือทางด้านการศึกษาให้เรียนได้ทันเพื่อน เมื่อกลับไปเรียนต่อในโรงเรียน เด็กจะได้ไม่เกิดความเบื่อหน่าย ท้อถอย ไม่ต้องเรียนซ้ำชั้น หรือไม่ต้องลาออกจากโรงเรียนกลางคัน จึงเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ที่ไม่สามารถไปโรงเรียนได้

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว และจำนวนเด็กพิการในวัยเรียนจังหวัดอุดรดิตถ์มีจำนวนมาก แต่เด็กที่มาเข้ารับบริการกับศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาล โรงพยาบาลอุดรดิตถ์ มีจำนวน 13 คน ประกอบกับความเข้าใจของผู้ปกครองต่อการให้บริการทางการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญในการศึกษาสภาพและปัญหาการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์
2. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์

3. วิธีการดำเนินการ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์มีขอบเขตการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ โดยผู้วิจัยได้การวิเคราะห์การดำเนินงานด้านการให้บริการทางการศึกษา จากคู่มือการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2567 ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การพิจารณารับเด็กเข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้ฯ

ขั้นที่ 2 การจำแนกกลุ่มเด็ก

ขั้นที่ 3 การจัดบริการทางการศึกษา

ขั้นที่ 4 การจำหน่ายเด็กออกจากศูนย์การเรียนรู้ฯ

ขั้นที่ 5 การติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์จำนวน 3 คน ผู้บริหารโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ จำนวน 1 คน ทีมสหวิชาชีพโรงพยาบาลอุดรดิตถ์จำนวน 10 คน ครูศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 3 คน และครูโรงเรียนที่มีเด็กเข้ามารับบริการศูนย์การเรียนรู้เด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ จำนวน 13 คน ผู้ปกครองเด็กที่เข้ารับบริการ จำนวน 13 คน รวมทั้งสิ้น 44 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 สภาพและปัญหาการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ โดยผู้วิจัยได้การวิเคราะห์การดำเนินงานด้านการให้บริการทางการศึกษา จากคู่มือการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2567 ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การพิจารณารับเด็กเข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้ฯ

ขั้นที่ 2 การจำแนกกลุ่มเด็ก

ขั้นที่ 3 การจัดบริการทางการศึกษา

ขั้นที่ 4 การจำหน่ายเด็กออกจากศูนย์การเรียนรู้ฯ

ขั้นที่ 5 การติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเข้าใจและมีประสบการณ์ในบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 4 คน

2.2 กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 2 คน

2.3 กลุ่มนักวิชาการหรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัยหรือศึกษานิเทศก์จากเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีผลงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือมีตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขึ้นไป จำนวน 3 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์

4. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล
		μ	σ	
1	ด้านการพิจารณารับเด็กเข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้	4.30	0.75	มาก
2	ด้านการจำแนกกลุ่มเด็ก	4.32	0.76	มาก
3	ด้านการจัดบริการทางการศึกษา	4.28	0.78	มาก
4	ด้านการจำหน่ายเด็กออกจากศูนย์การเรียนรู้	4.11	0.79	มาก
5	ด้านการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง	4.13	0.61	มาก
รวมเฉลี่ย		4.23	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ พบว่า ด้านการจำแนกกลุ่มเด็ก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.60$) รองลงมา คือ ด้านการพิจารณารับเด็กเข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.75$) ด้านการจัดบริการทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.78$) ด้านการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.61$) และด้านการจำหน่ายเด็กออกจากศูนย์การเรียนรู้เด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11$, $\sigma = 0.79$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ เมื่อพิจารณาระดับปัญหารายข้อจากค่าความถี่และค่าร้อยละ พบว่า ปัญหารายข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีปัญหามากที่สุด 3 อันดับ คือ

1. การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และแผนการสอนเฉพาะบุคคลไม่สอดคล้องกัน มีปัญหามากที่สุด ($f=29$)
2. เด็กที่เข้าเรียนในสถานศึกษาแล้วนั้น พบว่ามีระดับการเรียนรู้ไม่เทียบเท่ากับระดับการศึกษาที่มีอยู่ ($f=28$)

3. ผู้ปกครองไม่ประสงค์ให้จำหน่ายเด็กออกจากศูนย์การเรียนรู้ฯ (f=26)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ดังนี้

1. ด้านการพิจารณาเด็กเข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้ มีแนวทางคือ

1.1 ควรมุ่งเน้นการรับเด็กที่มีความจำเป็น เช่น เด็กที่รักษาตัวระยะยาวหรือมีโรคเรื้อรัง เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดจากการเรียน

1.2 ครูควรได้รับการฝึกอบรมในการดูแลและพิจารณาเด็กอย่างเหมาะสม ส่วนผู้บริหาร

1.3 ครูต้องพิจารณาสภาพสุขภาพของเด็กเพื่อให้แน่ใจว่าเด็กสามารถเรียนได้โดยไม่กระทบต่อสุขภาพ

2. ด้านการจำแนกกลุ่มเด็ก มีแนวทางคือ

2.1 ควรเริ่มจากการประเมินความสามารถทางการศึกษาของเด็กด้วยเครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อจำแนกกลุ่มเด็กตามความสามารถและความต้องการ พิจารณาข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อเพิ่มความแม่นยำในการจำแนก

2.2 ควรคำนึงถึงความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น เด็กที่เคลื่อนไหวได้ปกติหรือเด็กที่ต้องการเวลาในการฟื้นตัว

3. ด้านการจัดบริการทางการศึกษา มีแนวทางคือ

3.1 ควรประเมินระดับการเรียนรู้และความต้องการของเด็กร่วมกับทีมแพทย์และครูผู้เชี่ยวชาญ เพื่อจัดทำแผนการศึกษาที่เหมาะสม

3.2 ศูนย์การเรียนรู้ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่รวมข้อมูลการศึกษา การแพทย์ และประวัติครอบครัว เพื่อการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวก

3.3 ควรส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการออกแบบแผนการศึกษาและกิจกรรม เพื่อให้เด็กได้รับการสนับสนุนจากทุกด้าน

4. ด้านการจำหน่ายเด็กออกจากศูนย์การเรียนรู้ฯ มีแนวทางคือ

4.1 ควรจัดประชุมกับผู้ปกครองเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการและประโยชน์ที่เด็กจะได้รับ โดยผู้บริหารต้องสร้างความมั่นใจว่าเด็กจะได้รับการดูแลต่อเนื่องระหว่างการจัดจำหน่ายจนถึงการกลับมาเข้ารับบริการ

4.2 ศูนย์ควรเสริมสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและติดตามพัฒนาการของเด็กอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้ปกครองมั่นใจในการตัดสินใจรับเด็กกลับ

5. ด้านการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มีแนวทางคือ

5.1 ควรมีการสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ

5.2 ครูและบุคลากรควรจัดทำแผนการเรียนรู้ระยะยาวเพื่อเตรียมตัวผู้เรียนให้เข้ากับสถานศึกษาที่

สูงขึ้น

5.3 ผู้บริหารควรจัดการฝึกอบรมให้ครูและบุคลากรเข้าใจการติดตามผลการเรียนและใช้เทคโนโลยีในการติดตามได้

5. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ภาวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์มีผลการวิจัยที่ควรนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. สภาพของการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ได้รับการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้โรงพยาบาล ซึ่งส่งผลให้สภาพการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของเด็กที่ได้รับการรักษาในโรงพยาบาลได้ดี ทั้งในด้านการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับชีวิต สอดคล้องกับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครพนม (2567) ที่ระบุว่า ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาล มีการดำเนินการเพื่อเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของประชาชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กป่วยในโรงพยาบาล โดยเฉพาะด้านการศึกษา และด้านอารมณ์ สังคม จิตใจ ของเด็กป่วย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชย์ พุทธิรักษาจริยา และศานิตย์ ศรีคุณ (2563) ที่ศึกษา การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวกและการลบ ตามแนวคิดการฝึกเชิงพุทธิปัญญาสำหรับนักเรียนเจ็บป่วยเรื้อรัง : กรณีศึกษานักเรียนเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ และอภิปรายว่า นักเรียนเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล แม้ไม่ใช่ผู้พิการตลอดชีวิต แต่ก็เป็บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ เช่น ผู้ประสบอุบัติเหตุอย่างรุนแรง ผู้ป่วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว เป็นต้น ซึ่งต้องเข้ารับการรักษาวัดในโรงพยาบาลเป็นระยะเวลานานอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้นักเรียนเจ็บป่วยเรื้อรังเหล่านี้เสียโอกาสทางการศึกษาที่ตนเองควรได้รับตามสิทธิทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงอาจก่อให้เกิดผลกระทบตามมาเมื่อนักเรียนที่มีความบกพร่องเหล่านี้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาปกติภายหลังจากการรักษาตัว

เมื่อพิจารณารายข้อของแต่ละด้านมีผลการวิจัยที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1.1 สภาพของการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ด้านการจำแนกกลุ่มเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้่าจะเป็นเพราะว่า การจำแนกกลุ่มเด็กในศูนย์การเรียนรู้ไม่ได้เป็นการแบ่งแยกเพียงแค่ตามอายุหรือระดับชั้นเรียน แต่เป็นการพิจารณาจากความต้องการที่แตกต่างกันของเด็กแต่ละคน เช่น เด็กที่มีสภาพร่างกายแตกต่างกันจากปกติ หรือเด็กที่มีปัญหาทางสุขภาพที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ การมีการ

ประเมินผลอย่างรอบคอบและละเอียดจึงสามารถทำให้การจำแนกกลุ่มเด็กเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภารัตน์พิชา ปิยะธรรมวรากุล และ ปิย สุตีสุส (2564) ที่ได้ศึกษา การคัดแยกและวินิจฉัยเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และพบว่า ในการวินิจฉัยและคัดแยกนักเรียนแต่ละคน จึงจำเป็นต้องประเมินนักเรียนทุกด้าน เพื่อที่จะได้ภาพรวมของผู้เรียนว่ามีความสามารถ หรือมีความบกพร่องด้านใด การคัดแยกและวินิจฉัยเด็กที่มีความต้องการพิเศษ แต่ละประเภทจะเริ่มตั้งแต่ การสังเกต การซักประวัติ และการใช้แบบทดสอบ ที่ไม่เป็นทางการ และการใช้แบบทดสอบที่เป็นทางการ ซึ่งเด็กพิเศษจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าหากได้รับความช่วยเหลือสนับสนุน และบริการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

1.2 สภาพของการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ด้านการพิจารณารับเด็กเข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าทางโรงพยาบาลมีเกณฑ์การคัดเลือกที่ชัดเจนและเป็นระบบ โดยพิจารณาจากความจำเป็นของเด็กที่ต้องได้รับการศึกษาแม้อยู่ระหว่างการรักษา ซึ่งมักเป็นเด็กที่มีโรคเรื้อรังหรือเจ็บป่วยระยะยาว นอกจากนี้ โรงพยาบาลและศูนย์การเรียนรู้มีการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับครอบครัวและบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อให้เด็กได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเหมาะสม โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ทำให้การรับเด็กเข้าเรียนมีประสิทธิภาพและสามารถรองรับเด็กที่มีความต้องการได้อย่างทั่วถึง โดยสอดคล้องกับการวิจัยของ สุรัตน์ บุญฤทธิ์ (2563) ที่ได้ศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลปัตตานี ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปัตตานี และพบว่า การดำเนินงานของโรงพยาบาลในขั้นดำเนินการนั้น จะต้องมีการจัดทำทะเบียนนักเรียน ได้แก่ ติดต่อประสานกับแพทย์หรือพยาบาล รับบุคคลเข้าเรียน รวบรวมเอกสารในการรับนักเรียนเข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้ฯ เช่น ใบสมัครเข้าเรียน ใบความเห็นของแพทย์ ประวัติการเจ็บป่วย เป็นต้น และจัดทำข้อมูลนักเรียนของศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาล และจะต้องประสานกับทางโรงเรียนที่เด็กเจ็บป่วยกำลังศึกษาอยู่ เพื่อแจ้งการรับเด็กเข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลปัตตานี และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาของเด็ก เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ต่อเนื่องและเหมาะสม

1.3 สภาพของการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ด้านการจัดบริการทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ศูนย์การเรียนรู้มีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและจิตใจของเด็กที่เจ็บป่วย โดยมีการปรับปรุงแบบการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่น ทั้งการสอนรายบุคคล การเรียนผ่านสื่อเทคโนโลยี และการใช้กิจกรรมเสริมเพื่อช่วยให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีครูและบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมให้เข้าใจความต้องการพิเศษของเด็ก รวมถึงความร่วมมือจากแพทย์และผู้บริหารในการสนับสนุนการเรียนรู้ ทำให้บริการทางการศึกษามีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของเด็กในโรงพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ สุรัตน์ บุญฤทธิ์ (2563) ที่ได้ศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลปัตตานี ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปัตตานี และ

พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลปัตตานี ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปัตตานีด้านกระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ดังที่สรริธรา จันทรเสโน (2567) ระบุว่าการจัดการศึกษาสำหรับเด็กเจ็บป่วยเป็นการดำเนินการประสานงานอย่างบูรณาการของทีมสหวิชาชีพ เพื่อให้เกิดการจัดบริการทางการศึกษาที่ได้มาตรฐาน มีกฎหมายรับรองครอบคลุมเด็กป่วย ผู้ที่มีความต้องการพิเศษ และเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมศักยภาพความเป็นมนุษย์

1.4 สภาพของการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ด้านการติดตามผลอย่างต่อเนื่องโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะศูนย์การเรียนรู้มีระบบการประเมินความก้าวหน้าทางการศึกษาของเด็กเป็นระยะ โดยใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และการทดสอบที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและจิตใจของเด็ก นอกจากนี้ ครูยังมีการบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้และรายงานผลต่อผู้ปกครองและแพทย์ เพื่อปรับแผนการสอนให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน อีกทั้งยังมีการประสานงานกับโรงเรียนต้นสังกัดเพื่อให้เด็กสามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้อย่างราบรื่นหลังจากออกจากโรงพยาบาล ส่งผลให้การติดตามผลมีประสิทธิภาพและช่วยให้เด็กได้รับการศึกษาที่ต่อเนื่องแม้อยู่ระหว่างการรักษา ซึ่งเป็นไปตามผลการศึกษาของประภาศรี นันทนฤมิตร (2564) ที่ได้ศึกษาการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และพบว่าในการจัดบริการการช่วยเหลือเด็กที่มีความพิเศษนั้น จะมีการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่เด็กได้รับ และมีการประชุมเป็นระยะๆ เพื่อประเมินติดตามความก้าวหน้าของเด็กแต่ละคน รวมถึงมีการติดตามปัญหาและอุปสรรคของครอบครัวในการช่วยเหลือเด็กที่บ้าน โดยการติดต่อครอบครัวในรูปแบบทางสื่อออนไลน์ เช่น Line แอปพลิเคชัน หรือ zoom แอปพลิเคชัน ทำให้การช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่ให้บริการ และที่บ้าน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกันระหว่างครอบครัว และนักวิชาชีพ ร่วมกับการเรียนรู้ภายในศูนย์การช่วยเหลือหรือหน่วยงานในโรงพยาบาล

1.5 สภาพของการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ด้านการจำหน่ายเด็กออกจากศูนย์การเรียนรู้เด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเกิดจากกระบวนการจำหน่ายเด็กต้องดำเนินการอย่างรอบคอบและเป็นระบบ เพื่อให้เด็กสามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาในโรงเรียนต้นสังกัดหรือสถานศึกษาที่เหมาะสมได้อย่างราบรื่น รวมถึงศูนย์การเรียนรู้ฯ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ของครูในด้านการประเมินความพร้อมของเด็ก การจัดทำเอกสารรายงานผลการเรียน และการประสานงานกับโรงเรียนต้นสังกัด รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เด็กได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมหลังจากออกจากศูนย์ฯ ส่งผลให้กระบวนการจำหน่ายเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการศึกษาของเด็กในระยะยาว โดยผลการวิจัยสอดคล้องกับอารี สุขแจ้ง, พัทธา เกษมสุข และจรินญา บุ่งทอง (2565) ที่ได้ศึกษา ประสิทธิภาพของการวางแผนจำหน่ายแบบองค์รวมสำหรับผู้ป่วยเด็กโรคปอดอักเสบ โรงพยาบาลศรีสะเกษ และพบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจใน

ของผู้ดูแลเด็กป่วยโรคปอดอักเสบ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การวางแผนการจำหน่ายแบบองค์รวมของโรงพยาบาล ทำให้ผู้ดูแลมีความพึงพอใจได้

2. ปัญหาของสภาพของการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ แต่ละด้านมีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

2.1 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ด้านการพิจารณารับเด็กเข้าเรียน มีปัญหามากที่สุด คือ การประสานงานเพื่อรับใบส่งต่อเด็กล่าช้า ทั้งนี้จะเกิดจากกระบวนการส่งต่อเด็กต้องผ่านหลายหน่วยงาน ทั้งโรงพยาบาล โรงเรียนต้นสังกัด และหน่วยงานด้านการศึกษา ซึ่งอาจมีขั้นตอนที่ซับซ้อนและใช้เวลานาน บุคลากรที่เกี่ยวข้องอาจมีภาระงานจำนวนมาก ทำให้การดำเนินการล่าช้า อีกทั้งข้อมูลของเด็กบางรายอาจไม่ครบถ้วนหรือมีความคลาดเคลื่อน ส่งผลให้ต้องใช้เวลารวบรวมและแก้ไขเอกสารเพิ่มเติมได้ โดยผลการวิจัยสอดคล้องกับ สุภัสสรา จตุโชคอุดม (2565) ที่ได้ศึกษา แนวโน้มการจัดการศึกษาเรียนรวมในประเทศไทยและปัจจัยสู่ความสำเร็จ และพบว่าอุปสรรคในการจัดการศึกษาพิเศษ คือ บางกรณีขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองในการจัดการศึกษาพิเศษ ระบบการส่งต่อยังไม่ต่อเนื่องและครบทุกความบกพร่อง และขาดความร่วมมือการทำงานเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงาน และเป็นไปในทิศทางเดียวกับเตือนจิต มูลอินทร์ และจิระพร ชะโน (2563) ที่กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานการจัดการเรียนรวมคือ ระบบส่งต่อไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ขาดการส่งต่อในระดับการศึกษา

2.2 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ด้านการจำแนกกลุ่มเด็กในประเด็นเด็กที่เข้าเรียนในสถานศึกษา พบว่ามีระดับการเรียนรู้ไม่เทียบเท่ากับระดับการศึกษาที่มีอยู่ มีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเกิดจาก เด็กบางคนต้องหยุดเรียนเป็นระยะเวลานานเนื่องจากปัญหาสุขภาพ และการเรียนในศูนย์การเรียนรู้ อาจมีข้อจำกัดด้านเวลาและทรัพยากร ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ครบถ้วนเหมือนในโรงเรียนปกติ อีกทั้งเด็กแต่ละคนมีความสามารถและความพร้อมที่แตกต่างกัน บางคนอาจต้องการวิธีการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น ส่งผลให้เมื่อเด็กกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาในโรงเรียนต้นสังกัด อาจพบว่าระดับความรู้ของตนเองไม่เทียบเท่ากับเพื่อนในระดับชั้นเดียวกัน โดยผลการวิจัยสอดคล้องกับจิณณพัต ยอดไกรศรี(2559) ที่ศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนและสรุปว่า การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนอาจจะไม่สำเร็จ เมื่อเด็กมีปัญหการเรียนนั้นหมายความว่าเด็กอาจเรียนรู้ทักษะชีวิตได้ยากกว่าคนอื่น ซึ่งปัญหาอาจแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ซึ่งระดับความรุนแรงของปัญหาการเรียนอาจแตกต่างกันไปเด็กที่มีปัญหาการเรียนเพียงเล็กน้อย อาจสามารถใช้ชีวิตได้อย่างอิสระและไม่ต้องการความช่วยเหลือมากนักส่วนเด็กที่มีปัญหาการเรียนรุนแรงอาจต้องการการดูแลตลอด 24 ชั่วโมง รวมถึงความช่วยเหลือในการดำเนินชีวิตและทักษะชีวิตต่าง ๆ ด้วย

2.3 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ด้านการจัดบริการทางการศึกษา ในประเด็นการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และแผนการสอนเฉพาะบุคคลไม่สอดคล้องกัน

ทั้งนี้อาจจะเกิดจาก ครูผู้สอนขาดความรู้และทักษะในการทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และแผนการสอนเฉพาะบุคคล การขาดการอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการจัดทำ IEP และ IIP ทำให้ครูไม่สามารถวางแผนการสอนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ความซับซ้อนของกระบวนการจัดทำแผนทั้งสองประเภทอาจทำให้ครูเกิดความสับสนและไม่สามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ ประภาพร ปาจิตรและศิริวิมล ใจงาม (2559) ที่ได้ศึกษา แนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก และพบว่า ปัญหาการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม ประการหนึ่งคือ ครูยังไม่มีความรู้ในการทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IIP) และแผนการจัดการศึกษาที่จัดทำแล้วนั้น ยังไม่ครอบคลุมสาระสำคัญและชัดเจนเพียงพอที่จะพัฒนานักเรียนได้ ครูมีภาระงานมากมีผลทำให้แผนการสอนเฉพาะบุคคลไม่มีคุณภาพการประเมินนักเรียนยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน

2.4 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ด้านการจำหน่ายเด็กออกจากศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ในประเด็นผู้ปกครองไม่ประสงค์ให้จำหน่ายเด็กออกจากศูนย์การเรียนรู้ มีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่ผู้ปกครองอาจกลัวว่าเด็กจะไม่สามารถปรับตัวกับการเรียนในโรงเรียนปกติได้หรือไม่สามารถตามเพื่อนในชั้นเรียนได้ทัน หรือ ผู้ปกครองอาจรู้สึกว่ายังไม่มีความมั่นใจในความสามารถของโรงเรียนหรือครูในการดูแลเด็กหลังจากออกจากศูนย์การเรียนรู้ฯ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่ต้องการให้เด็กออกจากศูนย์ฯ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สถาบันวิจัยเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (2565) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองบางส่วนไม่ยอมรับว่าเด็กมีความพิการ ทำให้ไม่ฝึกเด็ก และไม่ต้องการให้เด็กออกจากศูนย์ฯ เนื่องจากความกังวลเกี่ยวกับการปรับตัวและการเรียนรู้ของเด็กหลังการจำหน่าย

2.5 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ด้านการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ในประเด็นการติดต่อกับผู้ปกครอง และการให้ความร่วมมือในการสอบถามความก้าวหน้าทางการเรียนของเด็ก มีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่ผู้ปกครองมีภาระงานหรือข้อจำกัดด้านเวลา ทำให้ไม่สามารถเข้ามาติดตามความก้าวหน้าของเด็กได้บ่อยครั้ง รวมถึงช่องทางการติดต่อที่ไม่สะดวกหรือไม่เหมาะสม ทำให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างครูกับผู้ปกครองไม่เป็นไปตามที่ต้องการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสาวิตรี วงศ์กิติ รุ่งเรืองและทวี เชื้อสุวรรณทวี (2565) ที่ศึกษาการเปลี่ยนผ่านสำหรับนักเรียนออทิสติกมีความสำคัญเพียงใด และพบว่า ปัญหาความสามารถในการปรับตัวสู่สภาพแวดล้อมใหม่ คือ การขาดความร่วมมืออย่างต่อเนื่องของผู้ปกครอง และความรู้ความช่วยเหลือที่ได้รับจากเพื่อนร่วมชั้น

3. แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุตรดิตถ์แต่ละด้านมีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านการพิจารณาเด็กเข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ มีแนวทางคือ ควรมุ่งเน้นการรับเด็กที่มีความจำเป็น เช่น เด็กที่รักษาตัวระยะยาวหรือมีโรคเรื้อรัง เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดจากการเรียน ครูควรได้รับการฝึกอบรมในการดูแลและพิจารณาเด็กอย่างเหมาะสม ส่วนผู้บริหารและครูต้องพิจารณาสภาพสุขภาพของเด็กเพื่อให้แน่ใจว่าเด็กสามารถเรียนได้โดยไม่กระทบต่อสุขภาพ แสดงให้เห็นว่าผู้ทรงคุณวุฒิให้ความสำคัญถึง การลดผลกระทบทางการศึกษาและช่วยให้เด็กมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเอง ครูผู้สอนในศูนย์การเรียนรู้จำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมในการดูแลเด็กที่มีปัญหาสุขภาพ เพื่อให้สามารถประเมินความพร้อมของเด็กในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ขณะที่ผู้บริหารและครูควรร่วมกันพิจารณาปัจจัยด้านสุขภาพของเด็กเพื่อให้แน่ใจว่าการเรียนจะไม่ส่งผลกระทบต่อการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Karima Almazroui (2023) ซึ่งได้ศึกษา Learning as the best medicine: Proposal for SMART schooling for hospitalized children พบว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีโรคเรื้อรังหรือพักรักษาตัวระยะยาวควรมีความยืดหยุ่น และควรมีความร่วมมือระหว่างบุคลากรทางการแพทย์และครูเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับสุขภาพของเด็กด้วย

3.2 ด้านการจำแนกกลุ่มเด็ก มีแนวทางคือ ควรเริ่มจากการประเมินความสามารถทางการศึกษาของเด็กด้วยเครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อจำแนกกลุ่มเด็กตามความสามารถและความต้องการ พร้อมพิจารณาข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อเพิ่มความแม่นยำในการจำแนก นอกจากนี้ ควรคำนึงถึงความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น เด็กที่เคลื่อนไหวได้ปกติหรือเด็กที่ต้องการเวลาในการฟื้นตัว แสดงให้เห็นว่าผู้ทรงคุณวุฒิให้ความสำคัญถึง การจัดการเรียนการสอนที่จะต้องมีความเหมาะสมและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของเด็กแต่ละคนได้ดียิ่งขึ้น การพิจารณาข้อมูลจากผู้ปกครองก็เป็นสิ่งสำคัญในการประเมินพฤติกรรมและความสามารถของเด็กในลักษณะที่ละเอียดถี่ถ้วน เพราะผู้ปกครองมักจะมีข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและสภาพสุขภาพของเด็ก ซึ่งจะช่วยเพิ่มความแม่นยำในการจำแนกกลุ่มเด็ก โดยสอดคล้องกับวิจัยของ ศิริวรรณ พรหมมา (2562) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินและจำแนกกลุ่มเด็กในโรงเรียนสำหรับการศึกษาพิเศษ และพบว่า การพัฒนาเครื่องมือการประเมินเพื่อจำแนกกลุ่มเด็กในโรงเรียนสำหรับการศึกษาพิเศษ ซึ่งเน้นการใช้เครื่องมือที่มีความเหมาะสมในการประเมินความสามารถของเด็กทั้งในด้านวิชาการและพฤติกรรม พร้อมทั้งพิจารณาข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อเพิ่มความแม่นยำในการประเมินและจำแนกกลุ่มเด็ก การวิจัยนี้พบว่าการใช้เครื่องมือที่หลากหลายและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองช่วยให้การจำแนกกลุ่มเด็กมีความถูกต้องและเหมาะสมมากขึ้น

3.3 ด้านการจัดบริการทางการศึกษา มีแนวทางคือ ควรประเมินระดับการเรียนรู้และความต้องการของเด็กร่วมกับทีมแพทย์และครูผู้เชี่ยวชาญ เพื่อจัดทำแผนการศึกษาที่เหมาะสม ศูนย์การเรียนรู้ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่รวมข้อมูลการศึกษา การแพทย์ และประวัติครอบครัว เพื่อการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวก นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการออกแบบแผนการศึกษาและกิจกรรม เพื่อให้เด็กได้รับการสนับสนุนจากทุก

ด้าน แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิให้ความสำคัญกับการประสานงานระหว่างทีมแพทย์และครูผู้เชี่ยวชาญ รวมถึง การมีส่วนร่วมของครอบครัว ในการพัฒนาแผนการศึกษาและกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็ก โดยมุ่งหวังที่จะให้เด็กได้รับการสนับสนุนที่ดีที่สุดในด้านการศึกษาและสุขภาพ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สูดาร์ตัน ควระพฤกษ์, ธีรณัฐ ห่านิรติศัย และสุริพร ธนศิลป์ (2557) ที่ศึกษา ผลของโปรแกรมการให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการดูแลต่อความรู้สึกรักทุกข์ทรมานของผู้ป่วยที่ได้รับการใส่ท่อช่วยหายใจ ความวิตกกังวลและความพึงพอใจของครอบครัว และพบว่า โปรแกรมการให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในได้การดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการใส่ท่อช่วยหายใจและรักษาอยู่ในหอผู้ป่วยวิกฤต ช่วยลดความรู้สึกรักทุกข์ทรมาน และนอกจากนั้นจะต้องอาศัยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็กให้เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับพิทักษ์ สุรินทร์วัฒนกุล และคณะ (2560) ที่ศึกษา การพัฒนาระบบสารสนเทศงานบริการสนับสนุนนักเรียนพิการภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดเรซสปอนด์ซีฟเว็บบดีไซน์ และพบว่า ระบบสารสนเทศที่มีการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนพิการแต่ละประเภท ข้อมูลโรงเรียนที่มีนักเรียนพิการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษในระบบฐานข้อมูลแบบออนไลน์ ผู้ใช้งานระบบและผลการประเมินประสิทธิภาพจากการใช้งานโดยครูผู้ดูแลนักเรียนพิการ พบว่า ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 อยู่ในระดับ ดี

3.4 ด้านการจำหน่ายเด็กออกจากศูนย์การเรียนสำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตต์ มีแนวทางคือ ควรจัดประชุมกับผู้ปกครองเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการและประโยชน์ที่เด็กจะได้รับ โดยผู้บริหารต้องสร้างความมั่นใจว่าเด็กจะได้รับการดูแลต่อเนื่องระหว่างการจำหน่ายจนถึงการกลับมาเข้ารับบริการ ศูนย์ควรเสริมสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและติดตามพัฒนาการของเด็กอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้ปกครองมั่นใจในการตัดสินใจรับเด็กกลับ แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิให้ความสำคัญกับการให้ข้อมูลแก่ผู้ปกครองให้มีความเข้าใจและมั่นใจในกระบวนการว่าเด็กจะได้รับการดูแลต่อเนื่องหลังจากการจำหน่ายจากศูนย์จนถึงการกลับมาเข้ารับบริการในครั้งถัดไป แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการดูแลเด็กอย่างต่อเนื่อง และไม่ให้เกิดขาดการสนับสนุนหรือการติดตามในช่วงเวลาที่ไม่อยู่ในศูนย์ และจะต้องเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและการติดตามพัฒนาการของเด็กหลังจากจำหน่ายออกจากศูนย์แสดงถึงความสำคัญในการมีความร่วมมือระหว่างศูนย์การเรียนและผู้ปกครองเพื่อให้การดูแลเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย ดีพิมาย และณฐาพัชร วรพงศ์พัชร (2566) ที่ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนพิการ กรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสระบุรี และมีแนวทางการส่งเสริมคือ ควรมีการติดต่อสื่อสารในเรื่องเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก ระหว่าง พ่อแม่ ผู้ปกครองกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือในการแจ้งข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องกับเด็กให้โรงเรียนทราบ โดยเปิดช่องทางการติดต่อหลากหลายช่องทาง เพื่อเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีและส่งผลต่อการพัฒนาเด็กร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชน และนอกจากนั้น สอดคล้องกับสำเนียง ชูชีพ และณัด นัยต์ทอง (2565) ที่กล่าวว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองมีการจัดทำข้อมูลด้านแหล่งทรัพยากรที่เป็นประโยชน์กับทางโรงเรียน ให้ความร่วมมือสนับสนุนแหล่งทรัพยากร เพราะแต่ละโรงเรียนต่างก็มี

ทรัพยากรเฉพาะเรื่องเฉพาะด้านการที่ผู้ปกครองร่วมกันให้ข้อมูลด้านแหล่งทรัพยากรที่โรงเรียนติดต่อขอความร่วมมือจึงเป็นส่วนหนึ่งของความช่วยเหลือที่จำเป็นและเป็นการขยายความร่วมมือให้กว้างมากขึ้น นอกจากนี้ผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของเด็กในทุกๆ ด้าน โดยกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสามารถดำเนินการร่วมพัฒนาเด็ก เช่น กิจกรรมการเยี่ยมโรงเรียนกิจกรรมเยี่ยมบ้าน การจัดประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการต่าง ๆ

3.5 ด้านการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มีแนวทางคือ ควรมีการสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ ครูและบุคลากรควรจัดทำแผนการเรียนรู้ระยะยาวเพื่อเตรียมตัวผู้เรียนให้เข้ากับสถานศึกษาที่สูงขึ้น และผู้บริหารควรจัดการฝึกอบรมให้ครูและบุคลากรเข้าใจการติดตามผลการเรียนและใช้เทคโนโลยีในการติดตามได้ แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิให้ความสำคัญกับข้อความนี้แสดงถึงความสำคัญในเรื่อง การติดตามผลการเรียนอย่างต่อเนื่อง และการเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในอนาคต โดยเน้นถึงการสื่อสารกับผู้ปกครอง การจัดทำแผนการเรียนรู้ระยะยาวสำหรับเด็ก การฝึกอบรมครูและบุคลากรให้เข้าใจในกระบวนการติดตามผลการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับมนัชนา แก้วอินทชัย และ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2564) ที่ศึกษา แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานการให้บริการช่วยเหลือเด็กพิการตามแนวคิดการเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบโรงเรียนเรียนร่วม และมีแนวทางการส่งเสริมคือ (1) การคัดกรองโดยการสังเกต การทดสอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง (2) การประเมินความสามารถพื้นฐานทางกายภาพ ใช้ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษา IIP (3) การจัดทำแผนให้สอดคล้องกับการพัฒนาการเรียนรู้ (4) เรียนรู้ตามแผน IEP ตามที่ได้จัดทำ IEP ตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล (5) การเรียนรู้ต่าง ๆ โดยคำนึงอายุจริงของผู้เรียนในสถานการณ์ต่าง ๆ (6) ครูควรมีการนิเทศติดตามประเมินผลจากนักวิชาการหัวหน้าฝ่ายบริหารหรืออื่น ๆ เพื่อส่งต่อเด็กไปโรงเรียน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ มีข้อเสนอแนะเพื่อให้หน่วยงาน องค์กรและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางเพื่อประยุกต์ใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะระดับนโยบายและองค์กร

1) ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลควรสร้างมาตรการที่ชัดเจนในการจำแนกกลุ่มเด็กอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถจัดการกับความแตกต่างในระดับการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับความต้องการเฉพาะของแต่ละกลุ่ม

2) ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการจัดการ การศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในโรงพยาบาล โดยอาจพิจารณาการใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียน การสอนที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความสามารถและสุขภาพของเด็ก

3) ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลควรส่งเสริมการติดตามผลการเรียนของเด็กอย่าง ต่อเนื่อง โดยการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อให้ครูและบุคลากรสามารถติดตามพัฒนาการของเด็กได้ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก

ข้อเสนอแนะระดับบุคคล

1) ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารโรงพยาบาลควรส่งเสริมให้ครู บุคลากร และทีมสห วิชาชีพได้รับฝึกอบรมและพัฒนาแนวทางการจำแนกกลุ่มเด็กอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจัดการการเรียน การสอนได้ตรงตามความต้องการของเด็กในแต่ละกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการพิจารณาจากลักษณะและ ความสามารถของเด็กแต่ละคน และควรส่งเสริมการใช้เครื่องมือที่ทันสมัยในการประเมินและจำแนกเด็กให้ เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะ

2) ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารโรงพยาบาลควรจัดให้มีการติดตามผลการเรียนของเด็ก อย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำระบบที่ใช้เทคโนโลยีในการติดตามผลเพื่อให้สามารถประเมินพัฒนาการและปรับปรุง กระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ครู บุคลากร และทีมสหวิชาชีพควรศึกษาและทำความเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละ กลุ่ม เพื่อสามารถจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับความสามารถและข้อจำกัดของเด็ก และใช้แบบประเมินที่ หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม การทดสอบความรู้ และการพูดคุยกับผู้ปกครองเพื่อจำแนกเด็กได้แม่นยำ ยิ่งขึ้น

4) ครูควรประสานงานกับบุคลากรทางการแพทย์และผู้ปกครองเพื่อเข้าใจสถานการณ์ของ เด็กก่อนรับเข้าเรียน ก่อนออกแบบแผนการสอนที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับเด็กที่มีข้อจำกัดด้านสุขภาพ

5) ปกครองควรให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กแก่ครู และมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา

6) ผู้ปกครองควรช่วยสนับสนุนให้เด็กปรับตัวทางอารมณ์และจิตใจ เพื่อให้สามารถกลับไป เรียนในโรงเรียนปกติได้ และประสานงานกับโรงเรียนปลายทางเพื่อให้เด็กได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ในโรงพยาบาลจังหวัดอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการบริหารจัดการและหาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์การเรียนรู้ และสามารถออกแบบแนวทางในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลในภาพรวมได้
2. ควรศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพของกระบวนการจำหน่ายเด็กออกจากศูนย์ส่งผลต่อการปรับตัวของเด็กในโรงเรียนปกติอย่างไร และหาแนวทางการส่งเสริมกระบวนการนี้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฯ การศึกษาพิเศษ (เล่มที่ 136 ตอนที่ 56, หน้า 5-16)*.
- กึ่งกาญจน์ สุขสำราญ. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 (ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยเกริก.
- กุลปรียา มากวัฒนสุข. (2562). *การบริหารสถานศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
<http://ea.grad.ssru.ac.th/useruploads/files/20200721/733dc2e4bb630ed6416540f201af1e3a17d5d3da.pdf>
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). *การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จิณณพัท ยอดไกรศรี. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตในผู้ดูแลเด็กสมาธิสั้น ณ แผนกผู้ป่วยนอกจิตเวชเด็กและวัยรุ่น สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 67(1), 7-20.
- จิตติมา อัครจิตพิงค์. (2561). *แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0*. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 20(1), 14-78.

- ฉัตรชัย ดีพิมาย, & ฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร. (2566). การส่งเสริมทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีของครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสระบุรี. *วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม*, 2(5), 1–18.
- ณัฐนิชา ห่องกระจก. (2562). แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เดือนจิต มุลอินทร์, & จิระพร ชะโน. (2563). การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 17(77), 85–99.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.
- ประภาพร ปาจิตร, & ศิริวิมล ใจงาม. (2559). แนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก. *วารสารครูพิบูล*, 3(1), 10–21.
- ประภาศรี นันทน์ภูมิ. (2564). การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. *วารสารการจัดการทางการศึกษาปฐมวัย*, 3(1), 51–70.
- ภัทรนิษฐ์ วงศ์บุญญฤทธิ์. (2563). การประเมินผลโครงการการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต จิตสาธารณะและธรรมแห่งใจด้วย S&S Model และวิธี ทอ.บ. ตามรอยพ่ออย่างยั่งยืน. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 4(2), 173–185.
- กัมมนัชญา แก้วอินทชัย, & สุกัญญา แซ่ม้อย. (2564). แนวทางพัฒนาการบริหารงานการให้บริการช่วยเหลือเด็กพิการตามแนวคิดการเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบโรงเรียนเรียนรวม. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 6(1), 117–133.
- ยุพิน รอดประพันธ์. (2561). การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซิปป (CIPP MODEL) โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์เขต 3. โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร.
- รำไพ แสงนริกุล. (2559). การประเมินโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย: กรณีศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย. (2562). *โครงการสอนเด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง*. สภากาชาดไทย.
<https://chulalongkornhospital.go.th/kcmh/wp-content/uploads/2019/06/โครงการสอนเด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง.pdf>
- วิวัฒน์ บุณพันธ์. (2562). *การประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชวินิต มัธยม โดยการใช้การประเมินแบบซีพี (CIPP MODEL)* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศิริรัตน์ นิลนาถ. (2562). *การประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของ โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครพนม. (2567). *ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลนครพนม*. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครพนม. https://npsec.ac.th/?page_id=1090
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปัตตานี. (2561). *รายงานผลการดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหาร: งาน ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลปัตตานี*. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปัตตานี.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรดิตถ์. (2564). *ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลโรงพยาบาล อุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2564*. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรดิตถ์. <http://www.spe-utt.com/home/index%20-%20hospital.html>
- สมคิด พรหมจ้อย. (2563). *เทคนิคการประเมินโครงการ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). จตุพรดีไซน์.
- สรธธีรา จันทร์เสโน. (2567). *ศูนย์การเรียนรู้เด็กป่วยในโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์*. *วารสารโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์*, 20(1), 1–6.
- สัมา ธนินัย. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). ข้าวฟ่าง.
- สาวิตรี วงศ์กิติรุ่งเรือง, & ทวี เชื้อสุวรรณทวี. (2565). *การเปลี่ยนผ่านสำหรับนักเรียนออทิสติกมีความสำคัญเพียงใด*. *วารสารการจัดการทางการศึกษาปฐมวัย*, 4(1), 35–52.
- สุภารัตน์ พิชัยธรรมวรากุล, & ปิย สุตีสุด. (2564). *การคัดแยกและวินิจฉัยเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 26(1), 223–230.
- สุภัทสร จตุโชคอุดม. (2565). *สภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายมัธยม)*. *Journal of Modern Learning Development*, 4(7), 265–286.

- สุรัชย์ พุทธรักษาจริยา, & ศานิตย์ ศรีคุณ. (2563). การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวกและการลบตามแนวคิดการฝึกเชิงพุทธปัญญาสำหรับนักเรียนเจ็บป่วยเรื้อรัง: กรณีศึกษา นักเรียนเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์. *วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา*, 11(2), 495–513.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2559). *การบริหารงานการศึกษาเด็กเจ็บป่วยภายในสถานพยาบาล* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำเนียง ชูชีพ, & ถนัด นัยต์ทอง. (2565). บทบาทการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโรงเรียนวัดถนน อำเภอ ป่าโมก จังหวัดอ่างทอง. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(1), 126–137.
- โสภา โสดาภักดิ์. (2559). *รายงานการประเมินโครงการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนชุมชนเอื้องก่อนาคี*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1.
- อนุชิต สุขกลี. (2560). *การศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อารี สุขแจ้ง, พัทธรา เกษมสุข, & จริญญา บึงทอง. (2565). ประสิทธิภาพของการวางแผนจำหน่ายแบบองค์รวม สำหรับผู้ป่วยเด็กโรคปอดอักเสบ โรงพยาบาลศรีสะเกษ. *วารสารการแพทย์โรงพยาบาลศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์*, 37(1), 217–230.
- Almazroui, K. (2023). Learning as the best medicine: Proposal for SMART schooling for hospitalized children. *Heliyon*, 9(6), e16845.